

DOC. DR. ANA PERIĆ HADŽIĆ,

VODITELJICA PROJEKTA NA POMORSKOM FAKULTETU RIJEKA, ČIJI JE CILJ UNAPRIJEDITI KVALITETU VISOKOG OBRAZOVANJA

20.000

*pomoraca registrirano je
2014. u Hrvatskoj*

14.000

*pomoraca koji plove vani ili
15.184 zajedno s
ugostiteljskim
zanimanjima u
crusingu*

ISTOČNIK / A. KRALJIC

KIKLOP VIDI DALJE

**Razvijamo nova zanimanja
potrebna pomorskom tržištu**

Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci korisnik je projekta Razvoj kvalifikacija i inovativnih metoda stjecanja Kompetencija u Logistici i Pomorskom prometu – KIKLOP. Cilj projekta je unapređivanje kvalitete visokog obrazovanja u području logistike i pomorskog prometa uz primjenu Hrvatskog klasiifikacijskog okvira (HKO). Izvor financiranja projekta je Europski socijalni fond (ESF) – Opera-

tivni program »Razvoj ljudskih potencijala« 2007. do 2013., a partneri projekta su Udruga pomorskih agenata, Jadrolinija, KD Autotrolej, Zorović Maritime, Panalpina Croatia i Pomorski fakultet u Splitu. Predviđeno trajanje projekta je 15 mjeseci, od lipnja 2015. do rujna 2016., a o samom projektu više nam je rekla voditeljica projekta doc. dr. Ana Perić Hadžić.

– Ukratko, radi se prije svega o projektu usmjerenom na podizanje kvalitete visokog obrazovanja. Uočeni su neki nedostaci Bolo-njskog procesa koji je kod nas uveden prije desetak godina, a koji se odnose na to da su studijski programi često kreirani bez konzulta-

cija s privredom. Nije se dakle uvijek pitalo gospodarstvenike što im točno treba, kakav kadar, kako bismo ga što bolje školovali, odnosno kako bismo prilagodili studijske programe potrebama tržišta. Potrebu za tim je prepoznala Republika Hrvatska, te su putem resornog Ministarstva obrazovanja povučena sredstva Europskog socijalnog fonda, raspisani su natječaji na koje smo se i mi kao Fakultet, skupa s našim partnerima, javili. Ukupno je tako na razini države financirano trideset projekata koji se bave unapređenjem kvalitete obrazovanja tako da što bolje odgovore potrebama tržišta, tumači Perić Hadžić. Kaže da je cilj stvoriti standarde kvalifikacija

koji bi bili jasni, tržišno prepoznati i atraktivni. Zanimanja se dakle prvo nastoje prepoznati, definirati, a onda bi, sukladno potrebnim vještinama i znanjima, trebalo prilagoditi postojeće preddiplomske studijske programe kojih je sada na Pomorskom fakultetu pet.

Atraktivna zanimanja

– Partneri su nam pomogli u definiranju atraktivnih zanimanja na tržištu od kojih neka u sustavu nisu prepoznata. Što se tiče službenih baza, nacionalna klasifikacija zanimanja kojom se služimo je iz 1998., i tu smo naravno imali puno problema. Na tržištu se postojeća zanimanja mijenjaju, a javljaju se i neka nova, poput primjerice fleet ma-

nagera. To je osoba koja upravlja flotom brodova, odnosno obavlja poslove planiranja, organizacije, održavanja i eksploatacije brodova s ciljem osiguravanja tehničke funkcionalnosti broda, učinkovitog rada brodskih sustava, ekonomičnog poslovanja flote itd., što kod nas kao zanimanje uopće nije prepoznato, opisuje Perić Hadžić. Na pitanje u kojoj je konkretno projekt fazi, Perić Hadžić odgovara da se nastojalo na temelju povratnih informacija s tržišta definirati pomorski sustav, izraditi studiju koja se bavi profilom sektora te prepoznati zanimanja iz područja logistike i pomorskog prometa.

– Identificiralo se zasad

60 zanimanja, to su dakle zanimanja koja smo »našli« na tržištu, neka od njih su postojeća, tradicionalna, kao što su to primjerice zapovjednici broda, pomorski agenti, brokeri itd., a naišli smo i na neka nova koja do sada nisu bila sistematizirana u Hrvatskoj. To su primjerice spomenuto zanimanje fleet managera, voyage planner (planer putovanja broda), marine cargo surveyor (pomorski inspektor za kontrolu kvalitete i kvantitete tereta), i druga. Sva ona u praksi postoje, ali nemaju svoje nazivlje u službenim klasifikacijama zanimanja. Od svih tih zanimanja koja smo uočili, izabrali smo njih 23 koja dalje razvijamo kroz prepoznavanje vještina i

Od svih tih zanimanja koja smo uočili, **izabrali smo njih 23, koja dalje razvijamo kroz prepoznavanje vještina i znanja koja su potrebna osobi na tom radnom mjestu.** Tu su ključnu ulogu imali naši partneri koji su dobrim dijelom definirali što osoba koja radi kod njih na nekom radnom mjestu, primjerice pomorski agent, točno mora znati

znanja koja su potrebna osobi na tom radnom mjestu. Tu su ključnu ulogu imali naši partneri koji su dobrim dijelom definirali što osoba koja radi kod njih na nekom radnom mjestu, primjerice pomorski agent, točno mora znati. Konkretno output će dakle biti razvoj 20-ak standarda zanimanja koja ćemo poslati u Hrvatski klasifikacijski okvir, kako bi potencijalno ušla u baze zanimanja. Ona koja već postoje u potpunosti će se opisati, plus nova koja će se dakle i kreirati i opisati. Ovo je dvostran proces od kojeg ćemo, nadam se, i poslodavci i fakultet imati koristi – kaže Perić Hadžić.

Promjene su brze

Tržište je brže od fakulteta, ima li ga smisla hvatati, je li ga uopće moguće stići? – pitamo.

– To je istina, fakulteti su

uvijek malo »tromi«, naravno, a sve da je neki studijski program i nov i prilagođen tržištu rada, onaj tko danas po tom programu upiše studij, tek za pet godina izlazi na tržište, a za to se vrijeme puno toga promijeni, pogotovo u nekim branšama i sektorima. Naravno, naša osnovna zadaća je da pratimo te trendove i ugradimo ih u studijske programe. Od nas se očekuje da moramo osposobiti nekoga

EU FINANCIRA

Razvoj kvalifikacija i inovativnih metoda stjecanja Kompetencija u Logistici i Pomorskom prometu ili KIKLOP je projekt koji financira Europski socijalni fond (ESF)

“ **Na tržištu se postojeća zanimanja mijenjaju, a javljaju se i neka nova, poput primjerice fleet managera. To je osoba koja upravlja flotom brodova**

za tržište rada. Apsolutno točno, to je sigurno tako, ali to nije naša jedina funkcija. Naša druga funkcija, rekla bih kao fakulteta, je osobni razvoj: kako nekoga potaknuti da se sam može prilagoditi tržištu. Jer, ne može fakultet, niti bilo koji kurikulum, obrazovati nekoga za sva moguća potencijalna zanimanja koja se na tržištu razvijaju, a pogotovo ona koja će se tek razviti. To je dinamičan i nepredvidiv proces i zato postoji radno mjesto na kojem tek onda krećete učiti finese i detalje

posla, konkretne radne zadatke, rezonira Perić Hadžić. Otkriva da često i sami studenti razmišljaju u tom smjeru, očekuju još više struke, prakse, što je u redu, međutim pitaju se zašto bi morali pisati seminare, zašto moraju imati prezentacije, a sve to, kaže naša sugovornica, ima svog smisla.

– Znam im reći – ako od maturalnog do diplomskog rada niste »pismeno« napredovali, ako sami niste uočili napredak u svom izričaju, onda se stvarno svi skupa moramo zamisliti. Hoću reći, potrebno je obrazovati kompletne osobe i intelektualce sposobne za tržište rada – zaključuje Perić Hadžić. Kaže da su tijekom rada na projektu nailazili na neke apsurdne. Primjerice, u bazi HZZZ-a koju su morali koristiti, postoji »rupa« od 15-ak tisuća ljudi.

Razviti okruženje za e-učenje i unaprijediti nastavničke kompetencije

Nositelji i kreatori visokog obrazovanja u širokom području pomorstva u RH, znanstvenoistraživačke visokoškolske ustanove, kontinuirano moraju prilagođavati obrazovne programe koji su povezani s potrebama tržišta rada na domaćem i svjetskom tržištu rada, istodobno prepoznatljivi u Europskom prostoru visokog obrazovanja te usklađeni sa zahtjevima Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, nacionalnog zakonodavnog okvira, ali i usklađeni sa zahtjevima STCW konvencije te drugim standardima ko-

je propisuju međunarodna tijela za osiguranje kvalitete obrazovanja pomoraca. Upravo iz potrebe stalnog unapređenje nastavnog procesa osmišljen je projekt KIKLOP - Razvoj Kvalifikacija i Inovativnih metoda stjecanja Kompetencija u Logistici i Pomorskom prometu. Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci, kao vodeća visokoobrazovna institucija u Republici Hrvatskoj u domeni obrazovanja u pomorstvu, u suradnji s partnerima projekta istražiti će i prepoznati stvarne potrebe tržišta rada u području pomorskog prometa i logistike, nova znanja,

vještine i zanimanja, razviti standarde zanimanja i standarde kvalifikacije sukladno načelima HKO-a, razviti okruženje za e-učenje, unaprijediti nastavničke kompetencije kroz stručno usavršavanje nastavnika, prilagoditi obrazovnu ponudu preddiplomskih sveučilišnih studija u skladu s potrebama tržišta te ponuditi kvalitetno, učinkovito i inovativno visoko obrazovanje temeljeno na SMART ishodima učenja zadržavajući pritom fleksibilnost prema tehničko-tehnoloških i socio-ekonomskih promjenama u sektoru pomorskog prometa i logistike.

Hrvatska svugdje prepoznata

– Naši pomorci koji plove u međunarodnoj plovidbi na stranim kompanijama ne vode se uopće u toj bazi kao zaposleni, a jesu u bazi HZMO-a, kaže Perić Hadžić. Baza raspoznaje samo pomorce koji plove na domaćim brodarskim linijama, a kojih je manje od dvije tisuće. Za naše pomorce koji plove u međunarodnoj plovidbi podatke smo vukli iz druge baze, a to je baza Ministarstva pomorstva. Morali smo dakle te baze usporediti da dobijemo broj zaposlenih u sektoru. Ukupno je, prema podacima iz 2014. kod nas registrirano 20.000 pomoraca, od čega 15.184 u međunarodnoj plovidbi, s tim da tu ulaze i zanimanja u cruising putničkom brodarstvu koja su tipično ugostiteljska. Bez njih, govorimo o 14.000 pomoraca koji plove vani. Hrvatski pomorci svugdje u svijetu dobro kotiraju. Mala smo zemlja, a među prvim zemljama svijeta prema udjelu pomoraca u ukupnoj populaciji.